

UCHWAŁA NR LIII/432/2022
Rady Miejskiej w Barwicach
z dnia 29 grudnia 2022 roku

**w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Barwice na rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), w związku z art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.), art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.) oraz art.6 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) uchwała się, co następuje :

§1. Uchwała się i przyjmuje do realizacji Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Barwice na rok 2023, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Barwic.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

dr inż. Piotr Małek

Załącznik do Uchwały Nr LIII/432/2022
Rady Miejskiej w Barwicach
z dnia 29 grudnia 2022 roku

**PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY BARWICE NA ROK 2023**

Uzależnienie NIE! A co na TAK?

Barwice, grudzień 2022

ROZDZIAŁ I.

WPROWADZENIE

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem i narkomanią mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tych zjawisk oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Konsumpcja alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. W związku z powyższym działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE, czyli inaczej uzależnienia od zachowań, to wszelkie **nałogi związane z wykonywaniem jakiś czynności** (np. seks, hazard, gry komputerowe). Ta grupa uzależnień zawsze historycznie istniała, ale obecnie z racji rozwoju technologii oraz kultury konsumpcjonizmu znacznie zwiększyła się liczba osób cierpiąca na ten rodzaj nałogu. Ludzie uzależniają się od zachowań, gdyż szukają w nich ekscytacji i przyjemności, ukojenia swoich emocji, oraz sposobu na radzenie sobie z wyzwaniami życiowymi, które bez tego wydawałyby się zbyt trudne do udźwignięcia. Nikt, kto się uzależnił nigdy nie planował takiego rozwoju wypadków w swoim życiu.

Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Człowiek uzależniony często nie zdaje sobie przy tym sprawę, że cierpi na tą chorobę, ukrywa ją przed otoczeniem ze strachu przed konsekwencjami i z powodu wstydu, jaki zwykle odczuwa. Nieleczony nałóg niestety zawsze się nasila powodując coraz poważniejsze negatywne skutki w życiu osoby, które mogą być powstrzymane jedynie poprzez poszukanie pomocy i podjęcie leczenia tego zaburzenia. Ważne jest by pamiętać, że jeśli uzależnienie współwystępuje z innymi zaburzeniami czy problemami (np. depresją), to jeśli te inne nie zagrażają życiu osoby lub zupełnie nie destabilizują jej funkcjonowania, to wtedy zawsze uzależnienie powinno być leczone w pierwszej kolejności.

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

1. Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
2. Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,

*Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Barwice na rok 2023*

3. Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,
4. Osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

Przemoc, jak i różnego rodzaju uzależnienia tworzą obecnie fundamentalne źródła zagrożeń zdrowia psychicznego oraz fizycznego. Biorąc pod uwagę ich degradujący wpływ na życie człowieka, problem ten nabiera szczególnej wagi. Powiązania pomiędzy przemocą, a uzależnieniami i zaburzeniami zdrowia psychicznego są bardzo wyraźne, a miara problemu duża. Tworzenie systemu współpracy między instytucjami wspomagającymi leczenie odwykowe, a przeciwdziałania przemocy przyczyni się do poprawienia jakości oferowanej pomocy osobom z podwójnym problemem - uzależnienia od środków psychoaktywnych i alkoholu, a zjawisku przemocy. Zaletami takiego podejścia jest też unikanie powielania podobnych usług czy udzielania nieodpowiedniej pomocy, a w niektórych przypadkach redukcja kosztów.

Chociaż problemy uzależnienia i przemocy nie pozostają w zależności przyczynowo-skutkowej, należy pamiętać, że używanie alkoholu i narkotyków przez któregokolwiek partnera jest czynnikiem ryzyka dla wystąpienia przemocy domowej. Osoby szukające pomocy w obu tych obszarach napotykać na wiele trudności obejmujących nie tylko problemy w sprostaniu wymaganiom programów, dostępności czasowej czy lokalizacji, ale także w uzyskaniu efektywnej pomocy. Dzieje się tak, gdyż brakuje w kraju skoordynowanego planu pomocy. Powyższy problem jest najważniejszym powodem dla kontynuacji i rozwijania międzyinstytucjonalnej współpracy w Gminie.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Barwice na rok 2023, określany w dalszej części Programem jest kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich. Zawiera spis zadań, które nakłada na gminy ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Burmistrz Barwic w celu realizacji zadań wynikających z Programu powołał Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, zadania inicjowane są również i akceptowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barwicach, powołaną przez Burmistrza Barwic w drodze zarządzenia.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez radę gminy. Opierać się będzie na następujących zasadach: partnerstwa, systemowości, realizmu, kontekstu innych uzależnień, dostępu do informacji, kontynuacji działań.

W Gminie Barwice ustrukturyzowane zostały działania różnych podmiotów, dzięki czemu funkcjonuje i udoskonalany jest zintegrowany system instytucjonalnej pomocy osobom uzależnionym, ich rodzinom, a zwłaszcza dzieciom. Gmina posiada następujące zasoby

*Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Barwice na rok 2023*

służące bezpośrednio i pośrednio rozwiązywaniu problemów uzależnień i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym tj.:

- a) Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- b) Punkt Porad Psychologicznych (od lipca 2022r.)
- c) Grupa AA Feniks Barwice,
- d) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- e) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- f) Zespół ds. przemocy w rodzinie,
- g) Świetlice wiejskie,
- h) Ośrodek Kultury i Turystyki w Barwicach,
- i) Pedagodzy szkolni i nauczyciele,
- j) Parafie z terenu Gminy Barwice,
- k) Caritas.

Ponadto przy realizacji Programu Gmina współpracuje z:

- a) Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną,
- b) Poradniami Leczenia Uzależnień,
- c) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- d) Komendą Powiatową Policji i Posterunkiem Policji w Barwicach,
- e) Organizacjami pozarządowymi,
- f) Klubami sportowymi,
- g) Środowiskowym Domem Samopomocy Społecznej "Słoneczko" oraz Warsztatem Terapii Zajęciowej.

Realizacja zadań Programu jest finansowana ze środków pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawanych przez Burmistrza Barwic zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

*Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Barwice na rok 2023*

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania własne gminy wynikające z art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 25 lipca 2005r.:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cechą wiodącą Programu na rok 2023, podobnie jak w latach poprzednich, jest rozwijanie kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów alkoholowych, poprzez nawiązywanie współpracy z instytucjami takimi jak policja, sąd, prokuratura, szkoły, instytucje kulturalno-oświatowe, świetlice oraz organizacje pozarządowe, zajmujące się m.in.:

- a/ przeciwdziałaniem zjawiskom uzależnień,
- b/ leczeniem uzależnienia,
- c/ rehabilitacją i resocjalizacją osób uzależnionych,
- d/ redukcją szkód społecznych spowodowanych problemami alkoholowymi.

*Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Barwice na rok 2023*

Wprowadzenie w życie postanowień zawartych w Programie jest możliwe tylko w przypadku podjęcia działań mających charakter interdyscyplinarny, co wymaga ciągłego dążenia do ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich bliskich.

Treść Programu jest zgodna z założeniami dokumentów krajowych podejmujących kwestie choroby alkoholowej, wśród których najważniejszym pozostaje Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025. Główne działania zapisane w Narodowym Programie Zdrowia, do których w sposób szczególny odnoszą się postanowienia Programu, to m.in.:

1. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, narkomanii, nikotyny dla konsumentów i ich otoczenia.
2. Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z zażywania środków psychoaktywnych.
3. Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, programów edukacyjnych oraz promocji zdrowia psychicznego adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców.
4. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Inicjowanie, wspieranie i prowadzenie badań dotyczących problemów wynikających z używania alkoholu, w tym przemocy w rodzinie.

Ważnym dokumentem, do którego odnoszą się wskazania Programu jest Strategia Unii Europejskiej w zakresie wspierania państw członkowskich w ograniczaniu szkodliwych skutków spożywania alkoholu. Programu koresponduje z pięcioma podstawowymi punktami wyznaczającymi priorytetowe obszary działań dla Europy:

1. Ochrona młodzieży, dzieci i dzieci nienarodzonych.
2. Zmniejszenie liczby rannych i ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych spowodowanych prowadzeniem pojazdu pod wpływem alkoholu.
3. Zapobieganie szkodliwym skutkom nadużywania alkoholu wśród dorosłych i ograniczenie negatywnego wpływu alkoholu w miejscu pracy.
4. Informowanie, szkolenie i podnoszenie świadomości na temat wpływu szkodliwego i niebezpiecznego spożywania alkoholu, oraz odpowiedniej kultury spożywania alkoholu.
5. Rozwój, wspieranie i prowadzenie wspólnej bazy danych.

I. Cel programu.

Główne kierunki działań strategicznych samorządów lokalnych zostały wyznaczone przez ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowy Program Zdrowia.

Podstawowym celem programu jest zapobieganie powstania nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują, ulepszenie sposobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Celem długofalowym jest wytworzenie wśród mieszkańców gminy nowej świadomości dotyczącej relacji alkohol-człowiek oraz promowanie zdrowego stylu życia.

II. Cele operacyjne programu.

1. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców i instytucji w sytuacjach związanych ze spożywaniem alkoholu.
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z użyciem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Profilaktyka uniwersalna - to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z:

1. używanie alkoholu,
2. środków odurzających,
3. substancji psychotropowych,
4. środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
5. uzależnień behawioralnych.

Cele profilaktyki uniwersalnej:

1. zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji,
2. wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np.: w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych, dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym np. programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej.

Profilaktyka selektywna - to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, uwarunkowania biologiczne, są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych:

1. uzależnień behawioralnych,
2. zaburzeń zdrowia psychicznego.

Profilaktyka wskazująca to profilaktyka ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z użyciem:

1. alkoholu,
2. środków odurzających,
3. substancji psychoaktywnych,
4. środków zastępczych lub NSP,
5. problemów wynikających z uzależnień behawioralnych.

IV. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 - 2025

Cel strategiczny Narodowego Programu Zdrowia

Celem strategicznym *Narodowego Programu Zdrowia* na lata 2021-2025 jest :

1. wydłużenie życia w zdrowiu,
2. poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności,
3. zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia i podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Cele operacyjne i zadania służące realizacji celów operacyjnych określone w NPZ muszą wspólnie przyczyniać się do ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu, a także powinny być realizowane w sposób powiązany, przeciwdziałając więcej niż jednemu zagrożeniu jednocześnie, w szczególności w obszarach, w których istnieją naukowe dowody powiązań zależności między zagrożeniami lub korelującymi czynnikami ryzyka i chroniącymi.

Cele operacyjne obejmują:

1. Poprawę sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.
2. Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
3. Profilaktykę problemów zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa.
4. Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki.

5. Promocję zdrowego i aktywnego starzenia się.
6. Poprawę zdrowia prokreacyjnego.

V. Diagnoza problemu konsumpcji napojów alkoholowych i uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy Barwice.

Badanie przeprowadzone było w październiku 2017 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 3390 osób, w tym 70 osób dorosłych, 285 uczniów, 35 sprzedawców. Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Gminę Barwice w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie miasta i gminy, w tym jakości życia jego mieszkańców.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

1. Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych.
2. Zapoznanie się z problemami uczniów szkoły podstawowej i średniej w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową, a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób.
3. Poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane wnioski i rekomendacje.

1. Niepokojącym zjawiskiem wśród mieszkańców Gminy Barwice jest przekraczanie spożycia dziennej standardowej porcji alkoholu. W przypadku kobiet zaleca się nie przekraczanie jednej porcji w ciągu dnia przez pięć kolejnych dni w tygodniu, zachowując dwa dni abstinencji, natomiast mężczyźni nie powinni przekraczać dwóch porcji w ciągu dnia przez pięć kolejnych dni w tygodniu zachowując dwa dni trzeźwości. Ponad 50% mieszkańców deklaruje, że wypija więcej niż zalecana porcja standardowa na dzień. Wskazywać to może na problem nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Barwice. Zaleca się prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków dla zdrowia i relacji społecznych nadużywania alkoholu. Istotnym jest dotarcie do jak największego grona odbiorców. Rekomenduje się użycie ulotek, bilbordów, spotów reklamowych w lokalnych mediach powołując się na wyniki niniejszego raportu.

2. Kolejny istotny problem w Gminie Barwice stanowi prowadzenie pojazdów przez osoby pod wpływem alkoholu. Aż 5% mieszkańców twierdzi, że zdarzyło się im prowadzić auto po wypiciu alkoholu. Zaleca się przeprowadzenie kampanii profilaktycznej z zakresu konwersacji prawno-społecznych związanych z prowadzeniem pojazdu po wypiciu alkoholu. Rekomenduje się zwiększyć kontrole Policji pod kątem trzeźwości kierowców na terenie Gminy Barwice, a także przeprowadzić warsztaty dla uczniów i nauczycieli z użyciem alko gogli. Pomocne ulotki, plakaty.
3. Z zebranych i opracowanych i pod wpływem alkoholu mogą kupić alkohol i wyroby tytoniowe na terenie gminy. Stanowi to złamanie prawa w myśl Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – interpretacja przepisów m. in.: *art. 14-16 (kiedy i w jakich sytuacjach nie wolno podawać /sprzedawać alkoholu), art. 18 (w jakich okolicznościach i z jakich powodów może zostać cofnięte zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych), art. 43-45 (omówienie konsekwencji prawnych wynikających z łamania obowiązków wynikających z korzystania z zezwoleń)*. Zaleca się szkolenia sprzedawców, zwraca się uwagę, iż szkolenia dla sprzedawców powinny odbywać się w punktach sprzedaży alkoholu, dzięki czemu osoba prowadząca szkolenie będzie mogła dostosować przekazywane treści do specyfiki danego miejsca oraz wskazać rozwiązania problemów, z którymi zmagają się dany sprzedawca. Szkolenia w punktach sprzedaży okazują się bardziej skuteczne niż szkolenia stacjonarne. Rekomendowane szkolenia: *Szkolenie dla właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży alkoholu z udziałem tajemniczego klienta*.
4. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że 29% ankietowanych widziało na terenie gminy kobiety w ciąży, które piją alkohol. Zaleca się ośrodkom zdrowia publicznego informowanie kobiet o skutkach nadużywania alkoholu w ciąży. Należy rozwinąć działalność profilaktyczną, m.in. poprzez edukację społeczności w zakresie alkoholowego zespołu płodowego FAS jako konsekwencji picia alkoholu w ciąży. Konieczne jest przeprowadzanie akcji ulotkowej, skierowanej do dorosłych mieszkańców – umieszczenie plakatów i ulotek w strategicznych punktach w mieście, a także w punktach sprzedaży alkoholu.
5. Jak wynika z badań 5% mieszkańców ma za sobą inicjację narkotykową/dopalaczowi, gdzie najczęściej sięgali po marihuanę i haszysz. Zaleca się przeprowadzenie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym dotyczące konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy. Działania w formie kampanii informacyjno – edukacyjnej.
6. Znaczącym problem okazał się problem przemocy wśród mieszkańców. Jak wynika z danych, 17% badanych zna osobę w swoim otoczeniu doświadczającą przemocy domowej, zaś aż 10% samemu doświadcza. Winno się przeprowadzić warsztaty z różnych form samoobrony dla ofiar przemocy, zaś dla sprawców zorganizować warsztaty z zachowań asertywnych, oraz poprawnej komunikacji, w celu nauczania

- ich kontroli nad własnym zachowaniem. Ważne jest przeprowadzenie akcji profilaktycznych i informacyjnych – gdzie szukać pomocy.
7. Aż 27% respondentów uważa, że w stosowaniu kar fizycznych w stosunku do dziecka nie ma nic złego. Należy zorganizować na poziomie profilaktyki selektywnej, warsztaty dotyczące konsekwencji stosowania przemocy wobec dziecka. Mogłyby się odbywać min.: podczas wywiadówek szkolnych, zaangażowanie wspólnot Kościoła wraz z duchownymi do wspomoczenia działań mających na celu redukcję przemocy w rodzinie.
  8. Rekomenduje się podjęcie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym wśród dzieci i młodzieży w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu. Z zebranych danych wynika, że przed 7 rokiem życia alkohol spożywało ponad 10% badanych. Zaleca się przeprowadzenie programu rekomendowanego przez PARPA pt.: „Fantastyczne możliwości”. Program należy dostosować do indywidualnych potrzeb. Rekomenduje się przedstawienie dzieciom i młodzieży gry edukacyjnej „Nie, bo tak”, której celem jest podnoszenie świadomości na temat szkodliwości alkoholu, oraz opóźnienie inicjacji, rezygnacji lub graniczenia korzystania z alkoholu przez nieletnich. Aplikacja jest do pobrania w sklepie play, pod hasłem: @niebotakgame.
  9. Dzieci i młodzież należy objąć działaniami mającymi na celu uświadamianie skutków palenia papierosów, gdyż 17% uczniów pali papierosy. Podczas zajęć zaleca się wykorzystanie nowoczesnych technologii i multimediiów ponieważ uczniowie wskazali na Ne jako na atrakcyjne formy zajęć.
  10. 5% uczniów ma za sobą inicjację narkotykową. W celu uświadomienia konsekwencji wynikających z zażywania środków psychoaktywnych zaleca się przeprowadzenie zajęć rekomendowanych przez PARPA.
  11. W szkołach na terenie Gminy Barwice występuje problem przemocy rówieśniczej. Dzieci i młodzież doświadczające przemocy, twierdzą, że to w szkole do jej aktów najczęściej dochodzi. Również małoletni uczniowie deklarują, że zdarza się im być sprawcami aktów przemocy psychicznej i fizycznej w stosunku do swoich kolegów/koleżanek. Rekomenduje się podjęcie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnych (aby zmniejszyć ryzyko pojawienia się zachowań przemocowych u dzieci i młodzieży), na poziomie selektywnym (aby zredukować zachowania agresywne u osób, które incydentalnie dopuścili się przemocy oraz wskazującym (aby pracować długofalowo z oprawcami).
  12. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholizmu i narkomanii zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczeniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym

zaufaniem wśród mieszkańców np. służby porządkowe.

13. Inną formą działań korzystnie wpływających na poprawę skuteczności i efektywności prowadzonych działań profilaktycznych jest inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, oprócz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kadry specjalistów, rekomenduje się również angażowanie tych podmiotów w prowadzone kampanie społeczne i edukacyjne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.
14. Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Alkoholizm oraz przemoc domowa to jedno z ważniejszych problemów społecznych, które dotyczą gminę w opinii jej mieszkańców. Rodzinom z problemem alkoholowym powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów/terapeutów. Z kolei na terenie gminy może zostać przeprowadzona lokalna kampania uświadliwiająca na szkodliwość alkoholu oraz zachęcająca do ograniczenia jego nadmiernego spożywania.

VI. Zasady wynagradzania członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przewodniczący oraz członkowie otrzymują 10% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023r za każde posiedzenie komisji. Podstawę do wypłacania wynagrodzeń stanowi lista obecności z posiedzeń GKRPA.

VII. Monitoring i ewaluacja.

Koordinację Programu powierza się Pełnomocnikowi Burmistrza Barwic ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

1. Wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy.
2. Analizy danych na temat problemu alkoholowego w Gminie.
3. Ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Programu.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Pełnomocnik, a przedmiotowe sprawozdanie zostanie przedstawione Burmistrzowi Barwic i Radzie Miejskiej w Barwicach do końca maja 2023r. Monitorowaniem Programu zajmować się będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barwicach oraz Pełnomocnik.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba osób objętych terapią;
- Liczba osób objętych działaniami pomocowymi m.in. współuzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
- Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi;
- Liczba rodziców objętych programem profilaktyki uniwersalnej;
- Liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego;

- Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- Liczba wszczętych postępowań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

VII. Źródła i zasady finansowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są środki Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki te są ściśle powiązane z finansowaniem założeń gminnego programu i nie można ich wykorzystywać na inne zadania nie mające z nim merytorycznego związku. Zasady finansowania zadań programu zostały określone w projekcie budżetu Gminy Barwice na 2023r.

ROZDZIAŁ II.

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWNIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ZADANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowane będzie głównie przez:

1. Prowadzenie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Barwicach przez certyfikowanego terapeutę uzależnień, którego zadaniem jest:
  - a) nawiązanie życzliwego, nieoceniającego kontaktu z klientem;
  - b) informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego;
  - c) motywowanie do leczenia;
  - d) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu ;
  - e) rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania;
  - f) uruchamianie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej;
  - g) posiadanie dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gmin i instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych
2. Dofinansowanie udziału w terapii poszpitalnej, podtrzymującej dla osób uzależnionych po odbytej terapii.
3. Finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Dofinansowanie udziału w grupowym programie psychoterapeutycznym dla osób z syndromem DDA.
4. Finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu.

5. Dofinansowanie terapii oraz stosownych form pomocy dla osób uzależnionych od zachowań (uzależnienia behawioralne)
6. Prowadzenie Punktu Porad Psychologicznych.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Zadanie to realizowane będzie głównie przez:

1. Wyszczególnione w Zadaniu Nr 1 prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
3. Wnioskowanie do Sądu Rejonowego w Szczecinku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Wspieranie działalności szkół, świetlic wiejskich i innych placówek, gdzie realizowane są zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym poprzez wspólne organizowanie zajęć, zawodów, konkursów, festynów profilaktycznych itp.
5. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z problemem alkoholowym.
6. Organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży w formie półkolonii, pozalekcyjnych zajęć połączonych ze sportem i profilaktyką uzależnień.
7. Powiadamianie prokuratury w przypadku podejrzenia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny.
8. Współpraca z gminnym zespołem interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie.
9. Dofinansowanie działań i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.
10. Realizacja zadań pomocy ofiarom przemocy domowej:
  - a) prowadzenie grup pomocowych,
  - b) prowadzenie pomocy indywidualnej z zakresu psychologii i pomocy prawnej,
  - c) współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy domowej w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia Dla Ofiar Przemocy Domowej Niebieska Linia.
11. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się przemocą w rodzinie w następujących działaniach:
  - a) zbierania i przekazywania informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie;
  - b) gromadzenie informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
  - c) szkolenia dotyczące współpracy instytucji, zwłaszcza związanych z wdrażaniem nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej;

- d) inicjowanie działań zmierzający do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy – organizowanie szkoleń, konferencji i itp.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Zadanie to realizowane będzie głównie przez:

1. Finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących Program, programy profilaktyczne oraz pracujących z rodzinami z problemem alkoholowym.
2. Prowadzenie na terenie szkół, świetlic wiejskich i innych placówek oświatowo-edukacyjnych rekomendowanych programów profilaktycznych oraz lokalnych kampanii i działań profilaktyczno-edukacyjnych, zajęć i konkursów dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
3. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów.
4. Prowadzenie zajęć i organizowanie zawodów sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
5. Organizowanie spotkań, zabaw, uroczystości, imprez plenerowych dla mieszkańców bez sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
6. Prezentowanie uczniom sztuk teatralnych, pogadanek i warsztatów mających charakter artystycznych wypowiedzi przeciwko patologiom społecznym – uzależnieniom i przemocy.
7. Wdrażanie pozaszkolnych programów profilaktycznych, akcji o charakterze edukacyjno – profilaktycznym i działań adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców.
8. Włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenia dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
10. Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki alkoholowej.
11. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.
12. Prowadzenie badań i diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań oraz publikowanie wyników tych badań.

13. Tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków trzeźwego i zdrowego stylu życia organizowanie miejsc do uprawiania sportu, zabawy i wypoczynku.
14. Prowadzenie działań mających na celu zmniejszenie zjawiska cyber przemocy i palenia wyrobów tytoniowych.
15. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień behawioralnych.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności i instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadanie to realizowane będzie głównie przez:

1. Współpracę i wspieranie ruchów samopomocowych - grupy Anonimowych Alkoholików z Barwic, grupy wsparcia AA.
2. Współpracę i wspieranie finansowo-organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, których działalność statutowa polega na rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
3. Współpracę i wspomaganie działań podejmowanych przez instytucje związane bezpośrednio z problemem alkoholowym.
4. Współpracę z Ośrodkiem Kultury i Turystyki w Barwicach oraz podległych instytucji świetlicami wiejskimi prowadzącymi działalność profilaktyczną, edukacyjną poprzez organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży i zakup potrzebnych materiałów i sprzętu do prowadzenia zajęć.
5. Współpracę z Chórem „Chwytaj dzień” oraz Klubem Seniora w ramach działań o charakterze profilaktyczno - edukacyjnym oraz dofinansowywanie bieżącej działalności.
6. Organizowanie wycieczek, pielgrzymek, mitingów trzeźwościowych.
7. Remont, modernizacja i wystrój pomieszczeń z przeznaczeniem na działalność Punktu konsultacyjnego oraz spotkań grupy AA.
8. Organizowanie szkoleń oraz udział w szkoleniach z zakresu uzależnień oraz przemocy w rodzinie przez członków GKRPA oraz osób zajmujących się wykonywaniem pracy zawodowej związanej z tematyką przeciwdziałania uzależnieniom i zapobieganiu zjawisku przemocy.
9. Zawieranie umów z osobami korzystającymi ze szkoleń, a nie będącymi pracownikami urzędu do wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności uzyskanych podczas szkoleń oraz zwrotu kosztów przejazdu na szkolenie środkami publicznego transportu lub samochodu prywatnego.
10. Współpracę z Punktami pomocowymi działającymi na terenie Gminy Barwice.
11. Współpracę i współdziałanie na rzecz i ze społecznością lokalną.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie to realizowane będzie głównie przez:

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego za naruszenie przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.
3. Umieszczanie na druku zezwolenia pouczenia zawierającego przepisy dotyczące sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
4. Prowadzenie postępowania administracyjnego w związku z naruszeniem warunków podawania i sprzedaży napojów alkoholowych określonych w ustawie.

ROZDZIAŁ III.

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

ZADANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Wspieranie placówek z programem leczenia osób uzależnionych od narkotyków oraz ograniczenia szkód zdrowotnych.
3. Edukacja (dofinansowywanie szkoleń) osób realizujących zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii.
4. Wspieranie realizacji zajęć terapeutycznych dla uzależnionej młodzieży i ich rodzin, realizowanie programów rekomendowanych .

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej prawnej.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Informowanie rodziców dzieci zażywających narkotyki o formach pomocy.
2. Wspieranie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i terapeutycznego.
3. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Powołanie na terenie szkół, w świetlicach wiejskich programów z zakresu profilaktyki narkomanii dla dzieci i młodzieży.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów.
3. Prowadzenie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
4. Wdrażanie pozaszkolnych programów profilaktycznych, programów rekomendowanych, akcji o charakterze edukacyjno – profilaktycznym i działań adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców.
5. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii.
6. Prowadzenie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów, promujących zdrowy styl życia bez nałogów.
7. Organizowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią dla pedagogów szkolnych, wychowawców i nauczycieli, niezbędnych do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą.
8. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji służb społecznych poprzez dofinansowanie różnorodnych form kształcenia.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji:
  - a) programów profilaktyczno -edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży i ich rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka;
  - b) programy profilaktyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin;

c) programy szkoleniowe dla osób pracujących z osobami zagrożonymi i uzależnionymi od narkotyków.

2. Współpracę z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu dotyczącego części :zapobieganie narkomanii.
3. Wykonanie monitoringu wizyjnego miasta w celu bezpieczeństwa, poprawy warunków czystości i kontroli sprzedaży i zażywania substancji szkodliwych, uzależniających.

Zadanie 5.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji odurzających.
2. Praca socjalna z rodzinami osób uzależnionych w oparciu o zasady współdziałania.